

STOWARZYSZENIE
ESWIP | ORGANIZACJA
POZYTKU PUBLICZNEGO

ISSN 1427-5856

pozarządowiec

pismo społeczników Warmii i Mazur

grudzień nr 8
(181) 2021

CHŁODNIA
PEŁNA
CIEPŁA
/ s. 4

STREETWORKING
PONAD
PODZIAŁAMI
/ s. 8

MODEL
PARTYCYPACYJNEJ
PRACY Z MŁODZIEŻĄ
W DOMU POD CISEM
/ s. 12

**PISMO INFORMACYJNE
ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH
WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-
MAZURSKIEGO**

Wydawca:

Stowarzyszenie ESWIP 82-300 Elbląg,
ul. Związku Jaszczurczego 17
tel./faks: 55 236 27 16, 55 235 33 88
e-mail: redakcja@eswip.pl

Redaktor naczelny

Arkadiusz Jachimowicz

Redaktorzy wydania

Sylwia Warzechowska

Paweł Giermak

Korekta

Joanna Majewska

Sylwiusz Brywczyński

Skład i łamanie

Rafał Narnicki

**Internetowe wydanie pisma
dostępne na:** www.eswip.pl

Wydanie jest bezpłatne.

Materiałów niezamówionych redakcja
nie zwraca.

Zastrzegamy sobie prawo skracania
tekstów i zmiany tytułów.

Autorzy tekstów prezentują swoje
własne opinie.

Za treść ogłoszeń redakcja nie
odpowiada.

Zespół redakcyjny

Paweł Giermak, Magdalena
Kaczmarczyk, Rafał Narnicki, Agata
Płókarz

Spis treści

Mobilna praca z młodzieżą <i>Paweł Giermak</i>	3
Chłodnia pełna ciepła <i>Agata Płókarz</i>	4
Kampania 48 h - dobro łączy pokolenia <i>Magdalena Kaczmarczyk</i>	7
Streetworking ponad podziałami <i>Paweł Giermak</i>	8
Rola organizacji pozarządowych w niemieckich szkołach <i>Rafał Narnicki</i>	10
Model partycypacyjnej pracy z młodzieżą w Domu pod Cisem <i>Paweł Giermak, Magdalena Kaczmarczyk, Rafał Narnicki, Agata Płókarz</i>	12

DOM 1905 — 2019
POD CISEM

— Elbląg, Stawidłowa 3 —

Naszą pasją
jest **rozwój**
społeczny

**STOWARZYSZENIE
ESWIP** | **ORGANIZACJA
POŻYTKU PUBLICZNEGO**

Mobilna praca z młodzieżą

Na Państwa ręce składamy specjalne wydanie pisma Pozarządowiec zawierającego informacje na temat pracy z młodzieżą prowadzonej przez poznane przez nas Stowarzyszenie Valtenbergwichtel z Niemiec.

Paweł Giermak
koordynator projektu
Model partycypacyjnej pracy
z młodzieżą w Domu pod Cisem

Stowarzyszenie Valtenbergwichtel jest liderem pracy z dziećmi i młodzieżą mającym swoją siedzibę w miejscowości Neukirch, w południowo-wschodniej części Saksonii. Stowarzyszenie działa aktywnie od 1969 r., początkowo jako klub młodzieżowy w Neukirch, z którego po 1990 r. przekształcił się w stowarzyszenie. Partner projektu znany jest jako aktor kształtowania polityk młodzieżowych na terenie Powiatu Bautzen (Budziszyn). Prowadzi m.in. otwarty dom młodzieżowy w gminie Neukirch i mieście Wilthen. Od ponad piętnastu lat realizuje projekt Mobile Youth Work, który działa na obszarach wiejskich, współpracując z wieloma szkołami z regionu. Valtenbergwichtel koordynuje także cztery szkolne projekty pomocy społecznej w placówkach Wilthen, Neukirch, Cunewalde i Sohland.

Niemiecki model Mobilnej pracy z młodzieżą jest nowym rozwiązaniem, nie funkcjonuje on w naszym województwie. Główne zasady modelu, które zainicjowały nawiązanie partnerskiej współpracy, to przede wszystkim praca z młodzieżą, która nie ma dostępu do zorganizowanych lub zinstytucjonizowanych ofert edukacyjnych i socjalnych. Odnosi się to do młodych ludzi, którzy znajdują się w „wybranych przez siebie strukturach grup niezależnych i nieformalnych lub subkultur”. Często są to młode osoby zagrożone wykluczeniem.in. z peryferyjnych obszarów.

W publikacji będziecie Państwo mogli zapoznać się ze stworzonym przez nasz zespół „Modelem partycypacyjnej pracy z młodzieżą w Domu pod

Cisem” oraz z przykładami działań jakie pracownicy Stowarzyszenia ESWIP zobaczyli podczas wizyty u partnera niemieckiego we wrześniu tego roku. Mamy tu np. na myśli prowadzoną systematycznie „Kampanię 48 H” podczas której młodzież niemiecka realizują projekty prospołeczne dla lokalnej społeczności czy też ciekawy pomysł na wykorzystanie dawnej chłodni w przygranicznej miejscowości Görlitz na działania mające zaktywizować społeczność lokalną (np. skatepark, organizacja festiwali, koncertów, prowadzenie warsztatów fotograficznych, sitodruku, festiwalu kreślarskiego itp.). Model pozwoli nam poszerzyć ofertę wsparcia, również w prowadzonym przez Stowarzyszenie ESWIP Domu Sąsiedzkim, który staje się narzędziem dotarcia do grup młodzieżowych.

Model posiada elementy uniwersalne, które z powodzeniem mogą zostać wykorzystane przez inne podmioty zainteresowane tematem. Jednocześnie chcielibyśmy serdecznie podziękować osobom zaangażowanym ze strony Stowarzyszenia Valtenbergwichtel za współpracę. Nie bylibyśmy w stanie stworzyć tego modelu bez ich udziału, wiedzy a przede wszystkim wieloletniego doświadczenia praktycznego. Stworzony Model powstał w ramach projektu o tym samym tytule. Projekt „Model partycypacyjnej pracy z młodzieżą w Domu pod Cisem” realizowany jest dzięki grantowi otrzymanemu w ramach projektu „Ścieżki współpracy – wsparcie dla podmiotów wdrażających współpracę międzynarodową” finansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020. Operatorem grantu jest Fundacja „Fundusz Współpracy” z siedzibą w Warszawie.

Wsparcie udzielone przez Fundację Fundusz Współpracy w ramach projektu „Ścieżki współpracy – wsparcie dla podmiotów wdrażających współpracę ponadnarodową” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój

Chłodnia pełna ciepła

Dawna niemiecka chłodnia, Kühlhaus Görlitz, od kilkunastu lat jest polem do podejmowania wielu inicjatyw pozarządowych. Bogata historia miejsca, zaangażowani i oddani pracownicy, a także możliwość skorzystania z wielu rozwojowych działań - to tylko niektóre wartości, które integrują społeczność lokalną oraz stanowią dużą inspirację dla wielu europejskich organizacji pozarządowych.

Agata Płókarz

Kühlhaus Görlitz jest jedną z 14 chłodni jakie powstały w Niemczech w latach 50 XX w. celem przechowywania rezerw państwowych na wypadek kryzysów w NRD. Od samego początku umiejscowienie chłodni w poddane zostało krytyce ze względu na zbyt bliską lokalizację z Polską. Obiekt działał do 1993 r. po czym został zamknięty i zaczął obracać się w ruinę.

Wszystko zaczęło zmieniać się w 2006 r. gdy pięciu młodych pasjonatów napotkało zamkniętą chłodnię. Choć dla przeciętnego mieszkańca okolicy był to zwykły podniszczały budynek, mężczyźni zauważyli w nim ogromny obszar, który mógłby służyć jako miejsce organizacji wielu imprez społeczno-kulturowych, w tym również lubianych przez nich koncertów muzyki techno. Determinacja młodych ludzi doprowadziła do

odszukania holenderskiego właściciela niszczonej chłodni, Hansema van Leeuwena. Pasja, kreatywność oraz pozytywne nastawienie młodzieży przekonały przedsiębiorcę do nawiązania współpracy, która nieprzerwanie trwa od 2008 r.

Chłodnia stała się wówczas miejscem licznych działań pozarządowych skierowanych do szerokiej grupy odbiorców. Jedną z ciekawych inicjatyw, którą w najbliższych latach planuje zorganizować Kühlhaus Görlitz jest utworzenie fundacji. Dla upamiętnienia współpracy członkiem honorowym zostanie Hansem van Leeuwen.

Skatepark pełen klimatu

Wiele osób kojarzy chłodnię z brakiem ruchu, życia i zimnem. Może być ona jednak miejscem pełnym

życia, pozytywnej energii oraz adrenaliny. Przykładem tego jest skatepark, który umożliwia pasjonatom jazdy na BMX, trenowanie sportu niezależnie od panujących warunków atmosferycznych, przy zadbanie o wszelkie możliwe zasady bezpieczeństwa.

Przestrzeń pełna muzyki

Zgodnie z planami pierwszych pomysłodawców nowego zagospodarowania chłodni, stała się ona miejscem pełnym muzyki i wydarzeń kulturalnych. Nie był to jednak łatwy proces. Chłodnia ze względu na swoją historię została wpisana na listę chronionych obiektów. Wymagała więc specjalnych pozwoleń na organizowane w niej działań społecznych. Jednak otaczające ją tereny były na tyle rozległe, że same w sobie stanowiły doskonałą przestrzeń na organizację wielu festiwali i koncertów. Niektóre z pomieszczeń chłodni zostały przeznaczone na organizowanie małych imprez, część z nich zaczęła pełnić rolę pracowni warsztatowych.

Warsztaty

Kreatywne działania Kühlhaus Görlitz oraz posiadanie bazy materialnej z bogatą i złożoną historią umożliwiły stowarzyszeniu wykorzystanie części chłodnej przestrzeni do organizowania warsztatów łączących przeszłość z teraźniejszością. W jednym z pomieszczeń umieszczono stary sprzęt do samodzielnego wywoływania zdjęć. Wspólne oglądanie czarno-białych fotografii stało

się bardzo ciekawym doświadczeniem dla lokalnej społeczności zaangażowanej w działalność placówki. Zakupiono również sprzęt potrzebny do sitodruku. Umożliwił on prowadzenie warsztatów w celu nauczania łatwego i samodzielnego zdobienia koszulek oraz toreb materiałowych, również na okolicznościowe wydarzenia. Chcąc jeszcze bardziej zintensyfikować swoje działania, Kühlhaus Görlitz zajęło się organizacją festiwalu kreślarskiego.

Festiwal kreślarski

Jedną z form wyrażania wrażliwości artystycznej i kreatywności jest rysowanie. Stąd pomysł utworzenia festiwalu kreślarskiego. W jego ramach do Kühlhaus Görlitz zjechali się artyści z całego kraju. Co ciekawe, mimo że oryginalne prace pozostają u twórców, kopie umieszczane są w specjalnych edycjach kalendarzy, z których dochód czerpie organizujące wydarzenie stowarzyszenie.

Chłodnia miejscem relaksu

W ramach działań prowadzonych przez Kühlhaus Görlitz postanowiono wykorzystać budynki chłodni oraz rozległe tereny wokół niej. Tereny te są bardzo zielone i przy-pominają polskie lasy. Kreatywne wykorzystanie powyższych zasobów umożliwiło stowarzyszeniu zmianę zimnej chłodni w sferę relaksu i odpoczynku od niemieckiej codzienności i pracy w biurach. Dzięki temu w zależności od zapotrzebowania tereny zostały dostosowane do potrzeb wielu różnych odbiorców.

Osoby ceniące łono natury i lubiące spać w namiotach mogą rozbić je na specjalnie przygotowanym campingu. Z kolei dla osób nieposiadających własnego wyposażenia zbudowane zostały tzw. namioty safari wyposażone w aneks kuchenny oraz lodówkę.

Garáže

Dzięki metamorfozie, jakiej poddano garaże znajdujące się na terenie chłodni, stały się one ciekawym miejscem na letni wypoczynek. Kreatywność członków i wolontariuszy stowarzyszenia umożliwiła wykorzystanie ich przestrzeni, co dało szansę przerobienia ich na hostel. Dzięki temu osoby ceniące spokój i kontakt z naturą mają możliwość skorzystania z przygotowanych miejsc odpoczynku od codzienności.

Pokój do pracy

Nie samą pracą żyje człowiek. Przynajmniej ten, który dba o swoje zdrowie. W przypadku chłodni pełnej kreatywności celem jest organizowanie ciekawych form spędzania wolnego czasu. Interesującą inicjatywą podjętą przez stowarzyszenie jest zaprojektowana przestrzeń poświęcona dla osób potrzebujących spokoju do wykonania swojej bieżącej pracy.

W ten sposób powstały pokoje do pracy wyposażone w antresole do spania. I tak osoby

potrzebujące izolacji od codzienności domowej mają możliwość wynajęcia pokoju do pracy, który znajduje się niedaleko terenów zielonych.

Fot. Agata Płókarz

Kampania 48 h – dobro łączy pokolenia

Rozmawiając z ludźmi w różnym wieku lub oglądając filmy na temat ubiegłych epok można odnieść wrażenie, że czymś co się powtarza są różnice między poszczególnymi pokoleniami. Kolejne generacje często nie mogą zrozumieć poglądów osób młodszych od siebie i są pełne krytyki wobec ich działań. Chcąc przeciwdziałać temu zjawisku, powołana została Kampania 48 h.

Magdalena Kaczmarczyk

Kampania 48 h opiera się na zrealizowaniu przez młodzież jak największej ilości projektów prospołecznych. Ich realizacja rozpoczyna się piątkowym popołudniem i trwa przez dwie doby. Młodzież podejmuje się realizacji prospołecznych zadań w wielu różnych kategoriach m.in. poprzez odnawianie przystanków autobusowych, robienie remontów klubów młodzieżowych i placów zabaw, udzielanie pomocy osobom starszym oraz podejmowanie działań ekologicznych m.in. Poprzez sprzątanie i sadzenie roślin.

Wszystkie osoby zaangażowane w kampanię mogą zgłaszać swoje pomysły. Jedynym warunkiem jest przedstawienie projektu, który przyczyni się do poprawy życia lokalnej społeczności oraz plan jego realizacji w ciągu 48 godzin.

Plan i organizacja zadań

Osoby zainteresowane zaangażowaniem się w kampanię mogą zgłosić się poprzez specjalny formularz internetowy i wybrać aktywność, która ich zainteresowała. Następnie przedstawiciele mobilnej pracy z młodzieżą spotkają się z zainteresowanymi wolontariuszami, aby merytorycznie wesprzeć ich w realizacji projektu. Młodzież szuka również wsparcia u okolicznych mieszkańców, którzy często mogą podzielić się różnymi przedmiotami mogącymi posłużyć im do realizacji określonych zadań. W ten sposób integrują się oni z lokalną społecznością oraz poznają jej możliwości i potencjał.

Inną równie ciekawą formą pozyskiwania zasobów materialnych i finansowych jest nawiązywanie kontaktu z okolicznymi przedsiębiorstwami. Umożliwia to młodym ludziom poznanie lokalnego rynku oraz wykazanie się umiejętnością przeko-

nywania właścicieli do zaangażowania się w planowane przez nich działania. Są to pierwsze istotne w ich życiu działania na polu fundraisingu. Po zakończeniu akcji wyłoniony zostaje najbardziej potrzebny projekt, któremu przyznawana jest nagroda powiatu.

Korzyści z czynienia dobra

Kampania 48 h przynosi wiele korzyści. Poza działalnością społeczną, młodzi ludzie mają możliwość rozwinięcia kreatywności, umiejętności interpersonalnych oraz wrażliwości.

Projekty tego typu zwiększają uczestnikom poczucie przynależności do lokalnej społeczności oraz umożliwiają nabywanie nowych umiejętności przydatnych w przyszłości przy okazji poszukiwania pracy w okolicznych firmach. Praca nad przygotowaniem zadań i pozyskiwaniem funduszy sprzyja bowiem przełamywaniu barier w kontaktach międzyludzkich oraz wzmacnia rozwój umiejętności organizacyjnych.

Fot. Agata Płókarz

Streetworking ponad podziałami

- W mojej pracy najbardziej podoba mi się to, że pomysły młodych ludzi urzeczywistniają się. Dobrymi przykładami są m.in. budowa parku rowerowego, czy organizacja festiwalu promującego higienę w trakcie pandemii COVID-19 – mówi Heiner Schröder ze Stowarzyszenia Valtenbergwichtel, z którym rozmawiamy o codziennych zajęciach z młodzieżą.

Paweł Giermak

- Jak trafiłeś do stowarzyszenia?

- Mobilną pracę z młodzieżą rozpocząłem w Valtenbergwichtel e.V. prawie 3 i pół roku temu. Było kilka powodów, dla których jako mieszkaniec Drezna trafiłem na Górne Łużyce. Przede wszystkim chciałem zaangażować się na obszarach wiejskich, które dotknięte są przesiedleniami ze wsi i słabością strukturalną. Głównym celem była chęć kształtowania przyszłych szans w regionie. Fakt, że wybrałem Valtenbergwichtel jako pracodawcę, wynikał w szczególności z różnorodnego i profesjonalnego sposobu pracy, który ciężko znaleźć na wiejskich terenach Saksonii. Czynnikiem decydującym o objęciu stanowiska streetworkera była możliwość rozpoczęcia zróżnicowanej pracy z młodymi ludźmi oraz fakt, że nie siedzę codziennie w biurze.

- Jak wygląda Twoja praca?

- Każdego dnia moja praca wygląda inaczej. Gdy rozpoczyna się tydzień nie wiem jakie nowe pomysły przyjdą mi do głowy. Na pewno stałą częścią mojego zawodu jest streetworking, w ramach którego odwiedzamy grupy młodzieżowe w naszym miejscu pracy (12 gmin / 50 000 mieszkańców). Dzięki temu budujemy wzajemne zaufanie z młodymi ludźmi, poznajemy ich potrzeby i problemy oraz nawiązujemy i podtrzymujemy kontakt. Z doświadczenia wiemy, że często wzajemne relacje przekładają się na wspólną organizację projektów, wycieczek i konsultacji. Przez dwa popołudnia w tygodniu wspólnie z kolegą nadzorujemy spotkania z młodzieżą. Efektem jest to, że młodzi ludzie mogą spotykać i integrować się w przyjaznym dla siebie miejscu

i równolegle utrzymywać kontakt z burmistrzami. Umożliwia to im realizację swoich pomysłów w praktyce, dzięki czemu kształtują i integrują swoje środowisko. Mają bardzo dużo pomysłów dlatego może się zdarzyć, że nagle zajmę się organizacją zawodów łyżwiarskich, tematyką edukacji narkotykowej, czy warsztatów graffiti.

- Jaka jest najtrudniejsza część Twojej pracy?

- Do trudności w mojej pracy należą m.in. kłopot ze znalezieniem osób chcących się zaangażować w ciekawe inicjatywy, czy ograniczona ilość czasu, która sprawia, że nie da się w pełni zaangażować we wszystkie projekty oraz odpowiedzieć na wszystkie pytania. Czasem ciężko jest także uzyskać środki na rozpoczęcie nowego projektu.

- Co daje Ci największą satysfakcję?

- W mojej pracy najbardziej podoba mi się to, że pomysły młodych ludzi urzeczywistniają się. Dobrymi przykładami są m.in. budowa parku rowerowego, czy organizacja festiwalu promującego higienę w trakcie pandemii COVID-19. Powstaje też stowarzyszenie, które chciałoby organizować festiwale regularnie. Bardzo przyjemne są również momenty gdy młodzi ludzie rozpoznają mnie na ulicy, machają do mnie i cieszą się, że mnie widzą.

- Którą z kampanii „48 godzin” pamiętasz najbardziej i dlaczego?

- W tym roku w ramach kampanii „48 godzin” młodzi ludzie zorganizowali wydarzenie „Bike & Grill”. W samym sercu wioski Kirschau, przed klubem młodzieżowym, został otwarty nowy, samodzielnie zbudowany bikepark. Setki osób podziwiała zaangażowanie młodych ludzi. Bardzo mi się

podobało, że nie tylko prezentowali oni swoje sztuczki na rowerach, ale także oferowali kursy dla początkujących. Znalazłem też naprawdę fajną grupę młodzieżową, która zbudowała kuchnię z piasku i błota w ogródku lokalnego przedszkola.

- Jakie trudności napotykasz na co dzień w pracy?

- Bardzo często do zrobienia jest więcej pracy niż czasu na jej realizację. Czasem ciężko mi pogodzić moje życie prywatne z obowiązkami zawodowymi z powodu elastycznych godzin pracy. Przykre jest także to, że nie ma wystarczającej liczby stypendiów, aby rzeczywiście pracować w sposób zrównoważony, co negatywnie przekłada się na funkcjonowanie lokalnych społeczności.

- Jakie plany ma stowarzyszenie na przyszłość i w jakim kierunku chcesz się rozwijać?

- W nadchodzących latach chciałbym, żeby poza pracą z młodzieżą, stowarzyszenie Valtenbergwichtel bardziej koncentrowało się na pracy wielopokoleniowej. Moje plany nie są jeszcze tak rozwinięte – w krótkim okresie chciałbym w coraz większym stopniu promować międzynarodową pracę z młodzieżą w celu zwalczania uprzedzeń, lęków i rasizmu. W dalszej perspektywie moim celem jest, aby otwarta przestrzeń prowincji wiejskich była atrakcyjna dla mieszkańców miast.

Fot. Agata Płókarz, archiwum prywatne

Rola organizacji pozarządowych w niemieckich szkołach

Od lat starają się dostrzegać potrzeby młodzieży i drzemiący w nich potencjał. O kim mowa? O organizacjach pozarządowych w Niemczech, które współpracują z okolicznymi szkołami. Wszystko po to, żeby u młodych budować postawy prospołeczne. Jedną z organizacji podejmujących właśnie takie działania jest Stowarzyszenie Valtenber-Wichtel.

Rafał Narnicki

Szkolny pracownik socjalny jest specjalistą, który swoją pracę dzieli między pracę w szkole, w centrach oraz w świetlicach młodzieżowych. W szkołach ma on zadanie wspierać nauczycieli w udzielaniu uczniom rzetelnych informacji odnośnie obowiązujących w państwie form wsparcia. Jednocześnie poprzez budowanie relacji z uczniami zachęca on młodych ludzi do korzystania z aktywności i wspierania działań proponowanych przez Stowarzyszenie w ramach świetlic młodzieżowych oraz bieżących projektów. Działania na terenie placówki umożliwiają pracownikowi zbudowanie zaufania z młodzieżą oraz łatwe i skuteczne dotarcie z ofertą działań pozarządowych bezpośrednio do odbiorców.

Szkolny pracownik socjalny nie podlega pod szkołę i stanowi dla uczniów osobę dająca poczucie większego dystansu do sytuacji mających miejsce w placówce. W efekcie owocuje to byciem bardziej obiektywnym w sprawach spornych. Posiada on również swoje miejsce w specjalnie dostosowanych do potrzeb dzieci i młodzieży świetlicach oraz centrach młodzieżowych.

Pracownik socjalny w centrum młodzieżowym

Mimo, że szkoła daje pewną sporą przestrzeń do działania dla młodzieży w czasie lekcyjnym, zdarza się, że po zajęciach nie podejmują oni żadnej aktywności. Aby zachęcić ją do jeszcze większego zaangażowania, lokalne świetlice młodzieżowe oferują różne formy aktywnego spędzania wolnego czasu. Dzięki temu uczniowie mają szansę bardziej się zintegrować i budować między sobą

relacje. Jest to również miejsce gdzie odbywają się akcje kampanii prospołecznych takich jak Kampania 48 h, czy też realizowane są projekty mające na celu integrację międzypokoleniową. Poprzez budowanie relacji z pracownikiem socjalnym i angażowanie się w kolejne projekty, młodzież czerpie

wiele różnych korzyści. Poza bezpiecznym miejscem na wspólne spędzanie czasu i wyrobienie postawy prospołecznej, młodzi ludzie mają szansę rozwijania wielu swoich kompetencji miękkich. Dzięki temu nabywają oni umiejętności zawodowe i poznają swój aktualny poziom. Dowiadują się również skąd czerpać inspirację i nad czym pracować. Jednocześnie dzieci i młodzież zwiększają poczucie przynależności do społeczności lokalnych oraz za naturalne uznają działania organizacji pozarządowych, których bycie staje się dla nich tak oczywiste jak funkcjonowanie szpitali, czy przedszkoli.

Korzyści dla wspólnoty lokalnej

Tak zaangażowana i wspierana młodzież może stanowić bardzo duży potencjał dla funkcjonowania lokalnej społeczności m.in. poprzez realizowanie kampanii prospołecznych.

Inną istotną wartością jest forma prowadzonych działań. Dostając ciągły feedback i wsparcie, młodzież czuje, że jest wysłuchana i doceniona. Sprawia to, że dużo łatwiej będzie jej radzić sobie z pojawiającymi się sytuacjami kryzysowymi. Jest to pewnego rodzaju profilaktyka, która ma za zadanie uchronienie młodych ludzi przed podą-

żaniem w kierunku mogącym im szkodzić. Jednocześnie uczniowie zaangażowani w taką formę działania rozwijają nie tylko postawę prospołeczną, ale odczuwają również poczucie przynależności do danej społeczności. Młodzi ludzie stają się coraz bardziej odpowiedzialni, kreatywni i otwarci na angażowanie się w działania lokalne służące wszystkim mieszkańcom.

Z kolei rozwój kompetencji zawodowych daje młodym ludziom szansę, żeby w przyszłości odnaleźć się na rynku pracy. Osoba, która od wieku nastoletniego angażuje się w wiele inicjatyw jest bardziej sprawcza i ma większe szanse na zatrudnienie, czy prowadzenie własnej działalności gospodarczej.

Inną szansą jest tworzenie nowej kadry, która zaangażuje się w działalność pedagogiczną lub funkcjonowanie lokalnych i krajowych organizacji pozarządowych. Umożliwi to zachowanie ciągłości dydaktycznej i wychowywanie przyszłych pokoleń w duchu działalności trzeciego sektora i funkcjonowania społeczeństwa obywatelskiego.

Fot. archiwum Stowarzyszenia ESWIP

Model partycypacyjnej pracy z młodzieżą w Domu pod Cisem

Niniejszy model dotyczący pracy z młodzieżą został wypracowany przez Elbląskie Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Pozarządowych (ESWIP) w ramach projektu „Model partycypacyjnej pracy z młodzieżą w Domu pod Cisem”, który był realizowany dzięki grantowi otrzymanemu w ramach projektu „Ścieżki współpracy – wsparcie dla podmiotów wdrażających współpracę międzynarodową” finansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020. Partnerem w projekcie było Stowarzyszenie Valtenbergwichtel e.V. z Niemiec, które od wielu lat prowadzi działania z zakresu pracy z młodzieżą.

Na podstawie doświadczeń przekazanych przez organizację Valtenbergwichtel, Stowarzyszenie ESWIP opracowało niniejszy „Model partycypacyjnej pracy z młodzieżą w Domu pod Cisem” (dalej Model) i będzie go wdrażać w ramach prowadzonych przez siebie działań wspierających na terenie miasta Elbląg.

W związku ze zdiagnozowanymi potrzebami społeczności lokalnej można wyróżnić w modelu trzy **wspólne cele**:

- międzypokoleniowa integracja społeczności lokalnej,

- rozwój kompetencji zawodowych
- zatrzymanie młodego pokolenia w lokalnej społeczności

Na przestrzeni lat w wyniku różnorodnych przemian gospodarczych i społecznych zaobserwować można zwiększającą się izolację społeczną. Proces ten z pewnością przyspieszyła sytuacja epidemiologiczna w naszym kraju. Skutki związane z tą sytuacją obserwowane są każdego dnia i można przypuszczać, iż będą odczuwalne przez kolejne lata. W związku z wysokim

zagrożeniem, jakie epidemia stanowiła dla osób starszych, niezbędne było czasowe zmniejszenie ilości kontaktów społecznych. W sytuacji tej obserwujemy potrzebę działań na rzecz **międzypokoleniowej integracji społecznej**.

Jeden ze sposobów takich działań może stanowić angażowanie osób młodych w akcje na rzecz lokalnej społeczności, ze szczególnym uwzględnieniem osób starszych. Udział w takich akcjach stanowi również szansę na rozwój różnorodnych kompetencji dzieci i młodzieży. Aspekt ten jest o tyle istotny, iż w społeczności lokalnej obserwowany jest wysoki poziom bezrobocia.

Zdobywanie kompetencji twardych i miękkich w trakcie takich akcji związane jest z **nabywaniem kompetencji zawodowych**. Młode pokolenie może zwiększyć zatem swoje przyszłe szanse na rynku pracy oraz zdobyć umiejętności organizacyjne przydatne również w nauce. Założenie odnośnie tego obszaru dotyczy takich kompetencji jak: planowanie, zdolności organizacyjne, rozwój funkcji poznawczych, zapoznanie się z fundraisingiem, umiejętność pracy w zespole, kompetencje z zakresu komunikacji interpersonalnej, porozumienia bez przemocy, negocjacji i wiele innych. Rozwój tych kompetencji długofalowo powinien sprzyjać łatwiejszemu odnajdywaniu się ludzi młodych na rynku pracy. Skutkować powinno to niewchodzeniem w sferę bezrobocia na zasadach wyuczzonej bezradności w młodości i niekorzystanie ze wsparcia ośrodków pomocy społecznej, a w konsekwencji przyczyniając się do zmniejszenia bezrobocia w naszym regionie.

Warto w tym miejscu nadmienić, iż jednym z celów operacyjnych ujętych w „Strategii polityki społecznej województwa warmińsko-mazurskiego na lata 2021-2030” jest właśnie m.in. budowanie postaw przedsiębiorczych w społecznościach lokalnych, w tym zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży.

Wartość dodaną stanowić może fakt zwiększenia poziomu utożsamiania się młodych ludzi ze społecznością lokalną. Jest to o tyle ważny obszar, iż corocznie obserwowana jest duża migracja młodych ludzi wyjeżdżających na renomowane polskie uczelnie, a po ich ukończeniu wybieranie innych miast niż rodzinne na zamieszkanie. Skut-

kuje to słabszym rozwojem miasta i brakiem wykwalifikowanych specjalistów w lokalnej społeczności.

Zaangażowanie w akcje prospołeczne oraz przeciwdziałanie izolacji społecznej sprzyja tworzeniu więzi społecznych oraz zwiększaniu poczucia utożsamiania się młodych ludzi z miastem rodzinnym. Zwiększa to z pewnością prawdopodobieństwo ich **powrotu do rodzinnej społeczności** i działanie na jej rzecz w życiu dorosłym.

Rozwój społeczny od lat zmierzał w kierunku rosnącej izolacji i wzrostu migracji lokalnej społeczności. Wśród ludzi młodych zaobserwować można coraz częściej chęć zmiany miejsca zamieszkania w poszukiwaniu pracy. Proces ten z jednej strony sprzyja ich zawodowemu rozwojowi, z drugiej strony utrudnia rozwój miasta rodzinnego, gdzie nie ma jeszcze wystarczająco nowoczesnej infrastruktury. Zwiększenie poczucia przynależności do lokalnej społeczności może zaowocować powrotem ludzi o wysokim potencjale zawodowym, którzy podejmą się prowadzenia działalności gospodarczej czy też unowocześnianiu istniejących już miejsc pracy.

Trwająca od blisko dwóch lat pandemia utrudnia ludziom nawiązywanie relacji społecznych w środowisku rówieśniczym, nie mówiąc o relacjach międzypokoleniowych i utożsamianiu się z całą społecznością lokalną. Izolacja społeczna zredukowała ilość ofert wspólnego spędzania czasu wolnego przez młodzież. Przez lata psycholodzy prowadzili działania mające na celu zachęcić ludzi młodych do spotkań i aktywnego spędzania czasu, z dala od komputerów i cyberprzestrzeni. Sytuacja epidemiologiczna wymusiła na społeczeństwie przeniesienie życia do sfery zdalnej nauki i spotkań online. Brak spotkań w miejscach dostosowanych do potrzeb młodzieży, które angażowałyby ich do wspólnych działań spowodowała ograniczenie utożsamiania się młodzieży ze społecznością lokalną.

Z punktu widzenia ofert spędzania wolnego czasu, duże miasta zdają się być bardziej atrakcyjne i przedstawiać szerszy wachlarz ofert. W perspektywie wieloletniej powinno to skutkować rozwojem gospodarczym miasta.

WPROWADZENIE DO MODELU - GENEZA

Poziom bezrobocia w mieście Elbląg wynosi obecnie ok 7 %. Wiele rodzin korzysta ze świadczeń społecznych i pomocy ośrodka pomocy społecznej, a duża z nich część to rodziny z dziećmi. Borykają się one z wieloma problemami i dysfunkcjami: bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, bezrobocie, uzależnienia, przemoc w rodzinie. Rodzicom często brakuje umiejętności tworzenia właściwego klimatu życia rodzinnego, wzorców komunikacji, sposobów rozładowywania napięć oraz dawania rodzinie poczucia bezpieczeństwa, w tym także obdarzania dzieci uwagą. Dzieci, młodzież pochodząca z rodzin problemowych, swój wolny czas często spędzają wśród rówieśników na podwórku czy ulicy i czują, że są odrzucone przez środowisko rodzinne, dlatego zaczynają szukać akceptacji wśród rówieśników. Często łączą się w grupy subkulturowe. Problemem jest także wskazany w „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Elbląga 2020+” niski poziom integracji lokalnej społeczności miasta.

Elbląskie Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Pozarządowych w projekcie standardowym Elbląskie Centrum Integracji Społecznej zaplanowało działania wspierające osoby zagrożone ubóstwem oraz wykluczeniem społecznym. W ich aktywizacji społecznej, rozwiązywaniu problemów, wsparcia wymaga jednak także rodzina i otoczenie uczestników projektu, szczególnie dzieci i młodzież. W ramach Domu pod Cisem – Domu Sąsiedzkiego, prowadzimy działania aktywizujące i włączające dzieci i młodzież, jednak nie do wszystkich młodych ludzi udaje nam się dotrzeć. Istnieje wyraźna potrzeba opracowania nowych metod i narzędzi pracy z młodzieżą, którą ciężko zachęcić do udziału w projekcie.

Grupą docelową, która zostanie objęta wsparciem w projekcie są uczestnicy projektu standardowego oraz ich otoczenie, tj. osoby, rodziny zagrożone ubóstwem i wykluczeniem społecznym, w tym w szczególności dzieci i młodzież. Nową grupą komplementarną w odniesieniu do grupy podstawowej będą grupy młodzieżowe, które skupiają się wokół prowadzonego Domu pod Cisem. Uczestnikami projektu będą również pracownicy ESWIP oraz NGO i JST z nami współpracujące.

Nowe metody pracy będą wykorzystywane w pracy bezpośredniej z młodzieżą oraz pracy pośredniej z rodzicami, uczestnikami CIS, którzy mogą je przekładać w swoim otoczeniu.

Znając rozwiązania z zakresu włączania społecznego, animacji, edukacji młodzieży i partycypacji społecznej w Polsce, chcemy poszerzyć naszą wiedzę o zagraniczne doświadczenia i dobre praktyki, celem lepszego wspierania uczestników CIS, przez co poszerzenia kompleksowości wsparcia.

W związku ze zdiagnozowanym problemem rozpoczęliśmy poszukiwania organizacji, która posiada doświadczenie, wiedzę i kompetencje w tym zakresie. Dzięki pomocy zaprzyjaźnionej organizacji Event Service z Niemiec, z którą uczestniczyliśmy wspólnie w różnych projektach (m.in. „Polityki publiczne europejskiej jakości” z 4.3 PO WER) udało nam się nawiązać współpracę ze Stowarzyszeniem Valtenbergwichtel z Niemiec. Stowarzyszenie to jest organizacją - liderem pracy z dziećmi i młodzieżą, które działa od 1969 roku. Posiada ono ogromne doświadczenie i jest znane jako ważny aktor kształtowania polityk młodzieżowych.

Stowarzyszenie od ponad 15 lat realizuje m.in. projekt Mobile Youth Work, czyli model Mobilnej pracy z młodzieżą, który prowadzony jest przez doświadczonych animatorów, pedagogów i pracowników socjalnych. Prowadzona systematycznie przez naszego Partnera jest także „Kampania 48 h”, która opiera się na zrealizowaniu przez młodzież jak największej ilości projektów prospołecznych, których realizacja rozpoczyna się piątkowym popołudniem i trwa przez dwie doby. W ramach swoich działań młodzież podejmuje się wtedy realizacji prospołecznych zadań w wielu różnych kategoriach m.in. poprzez odnawianie przystanków autobusowych, robienie remontów klubów młodzieżowych i placów zabaw, udzielanie pomocy osobom starszym oraz podejmowanie działań ekologicznych m.in. poprzez sprzątanie i sadzenie roślin. Kampania ta przynosi osobom w nią zaangażowanym wiele korzyści. Poza działalnością społeczną, młodzi ludzie mają możliwość rozwinięcia swojej kreatywności, umiejętności interpersonalnych oraz wrażliwości.

Stworzony przez nas model pozwoli nam poszerzyć ofertę wsparcia, również w prowadzonym Domu Sąsiedzkim, który staje się narzędziem dotarcia do grup młodzieżowych. Nasi eksperci będą prowadzić szkolenia, warsztaty, doradztwo dla animatorów, streetworkerów, nauczycieli, placówek, osób, organizacji pracujących z młodzieżą, jak włączać młodzież w działania i aktywizować. Współpraca międzynarodowa, opracowanie modelu, stworzenie publikacji oraz inne działania upowszechniające pozwolą na poszerzenie współpracy międzynarodowej między NGO, ale i współpracującymi z ESWIP instytucjami, podniesienie ich wiedzy dotyczącej modelu oraz przyczynią się do rozwoju polityk społecznych w zakresie młodzieży.

W dniach 12-16 września 2021 roku odbyła się wizyta przedstawicieli Stowarzyszenia ESWIP u niemieckiego partnera projektu organizacji Valtenbergwichtel w miejscowości Neukirch (land Saksonia, niedaleko miasta Drezno). W trakcie wizyty eksperci ESWIP mieli okazję zapoznać się z działaniami Valtenbergwichtel na rzecz osób młodych, poznać organizacje, z którymi współpracują oraz dowiedzieć się jak funkcjonuje polityka dotycząca młodzieży w regionie. W odwiedzanej przez nas „Kühlhaus Görlitz” działającej na terenie dawnej chłodni zapoznaliśmy się m.in.

z organizowanymi dla młodzieży warsztatami wywoływania zdjęć, sitodruku czy też festiwalu malowania. Na podstawie zebranych informacji, część dobrych praktyk z niezbędnymi zmianami została wykorzystana do stworzenia niniejszego „Modelu partycypacyjnej pracy z młodzieżą w Domu pod Cisem”.

W dniach 10-14 października 2021 roku odbyła się rewizyta ekspertów naszego Partnera w Elblągu, podczas której służyli nam wsparciem w opracowaniu niniejszego modelu.

Opracowany „Model partycypacyjnej pracy z młodzieżą w Domu pod Cisem” składa się z czterech części:

- A. „Dobro łączy pokolenia”
- B. „Zawodzie moja dzielnica”
- C. „Zawodzie pełne sztuki”
- D. „Zrób to sam”

Części te opisują działania, które postanowiliśmy zawrzeć w stworzonym przez nas modelu na podstawie naszych obserwacji i doświadczeń partnera niemieckiego.

Model posiada elementy uniwersalne, które z powodzeniem mogą zostać wykorzystane przez inne podmioty, które chcą rozwijać swoje produkty i usługi na rzecz młodzieży.

MODEL PARTYCYPACYJNEJ PRACY Z MŁODZIEŻĄ W DOMU POD CISEM

Niniejsze działanie realizowane będzie przede wszystkim w oparciu o infrastrukturę Domu pod Cisem w Elblągu, ale jego poszczególne elementy również w ramach aktualnych i przyszłych działań projektowych prowadzonych na terenie całego województwa warmińsko-mazurskiego, szczególnie w powiatach, gdzie mieszczą się biura terenowe ESWIP (Iława, Olsztyn, Braniewo) oraz w siedzibie Stowarzyszenia ESWIP w Elblągu.

Model podzielony został na cztery części. Do wspólnych części możemy zaliczyć :

1. Postanowienia wstępne modelu

Odbiorcami poniższych działań są mieszkańcy miasta Elbląg w wieku do lat 27 oraz ich opiekunowie.

2. Przedmiot zadania/usługi

Przedmiotem działań jest aktywizacja osób poniżej 27 roku życia w działania prospołeczne z uwzględnieniem wpływu na dalszy rozwój zawodowy w wyniku podjętych działań.

3. Misja i cel zadania/usługi

Zasadniczym celem realizowanych działań ma być zaangażowanie dzieci oraz ludzi młodych, w szczególności uczestników Elbląskiego Centrum Integracji Społecznej i ich otoczenia, w poprawienie jakości życia mieszkańców miasta Elbląg oraz pośrednio w przyszłości rozwinięcie kompetencji zwiększających szanse zatrudnienia osób biorących udział w projekcie.

A. "DOBRO ŁĄCZY POKOLENIA"

1. Cele i metody działania:

CELE GŁÓWNE:

- zwiększenie poziomu zaangażowania dzieci i ludzi młodych w działania społeczne,
- zwiększenie poczucia sprawstwa dzieci i ludzi młodych poprzez realizację inicjatyw lokalnych.

CELE POŚREDNIE:

- rozwój kompetencji społecznych i interpersonalnych ludzi młodych,
- zwiększenie poziomu wrażliwości ludzi młodych na potrzeby innych mieszkańców Elbląga, ze szczególnym uwzględnieniem osób starszych,
- propagowanie wśród ludzi młodych idei wolontariatu jako sposobu zarówno na pomaganie innym, jak i sposobu na własny rozwój zawodowy,
- przeciwdziałanie skutkom pandemii – zmniejszanie poczucia izolacji i podjęcie działań sprzyjających integracji społecznej

zarówno na poziomie rówieśników, jak i na poziomie międzypokoleniowym,

- poszerzenie wiedzy ludzi młodych w obszarze działań organizacji pozarządowych,
- przeciwdziałanie szerzącej się izolacji osób starszych,
- wzmacnianie samooceny wśród dzieci i osób młodych,
- umacnianie wśród młodzieży poczucia przynależności do społeczności.

METODY: Spotkania, dyskusje, pogadanki oraz wybrane działania w ramach bezpośredniej realizacji

ZMIANA: Minimum pięć zrealizowanych działań prospołecznych (np. pomalowanie przystanków, uporządkowanie ogródków przydomowych, spotkanie z seniorami zamieszkującymi lokalny Dom Pomocy Społecznej, odnowienie placu zabaw), które wpłyną na poprawę jakości życia mieszkańców miasta Elbląg.

W wyniku podjętych działań ogólnie rozumiany rozwój dzieci i młodzieży mogący skutkować w przyszłości zwiększeniem szans na zatrudnienie.

2. Zakres

ZAKRES PRZESTRZENNY: miasto Elbląg (m.in. teren: przedszkola, szkoły podstawowej, szkoły średniej, uczelni wyższej, lokalnej jednostki samorządu terytorialnego oraz nadzorującej organizacji pozarządowej).

ZAKRES PODMIOTOWY: Dzieci i osoby młode zamieszkujące miasto Elbląg – w wieku od 3 do 27 roku życia.

ZAKRES RZECZOWY (na poszczególnych etapach):

ETAP 1: NAWIĄZANIE WSPÓŁPRACY

- nawiązanie współpracy z trzema placówkami edukacyjnymi na różnych poziomach (przedszkole, szkoła podstawowa, szkoła średnia, uczelnia wyższa)
- zorganizowanie spotkania informacyjnego z przedstawicielami każdej z placówek edukacyjnych
- przedstawienie zasad realizacji projektu „Dobro łączy pokolenia”

ETAP 2: WYBÓR DZIAŁANIA

- przygotowanie listy proponowanych działań (stworzenie listy „Dobro łączy pokolenia – Strzał w dziesiątkę !” prezentującej dziewięć przykładowych działań z dziesiątym punktem pustym jako miejsce na indywidualne pomysły młodzieży)
- przedstawienie przez każdą placówkę maksymalnie pięciu proponowanych działań

ETAP 3: CYKL ORGANIZACYJNYCH SPOTKAŃ Z MŁODZIEŻĄ

- określenie potrzebnych środków finansowych i rzeczowych do realizacji pomysłu oraz pomysłów na możliwe źródła ich pozyskania

ETAP 4: WSTĘPNA KAMPANIA NAGŁAŚNIAJĄCA REALIZOWANE DZIAŁANIA

ETAP 5: GROMADZENIE PRZEZ MŁODZIEŻ ŚRODKÓW FINANSOWYCH

ETAP 6: PRZEPROWADZENIE KAMPANI INFORMACYJNEJ

- informacja w mediach społecznościowych, konferencja w lokalnej jednostce samorządu terytorialnego, artykuł w prasie lokalnych

organizacji pozarządowych, artykuł w lokalnych portalach internetowych

- konkurs na plakat promujący akcje, kończący się wydrukowaniem i rozwieszeniem plakatów
- przygotowanie koszulek z logo akcji

ETAP 7: REALIZACJA DZIAŁAŃ AKCJI „DOBRO ŁĄCZY POKOLENIA”

- realizacja wybranych projektów

ETAP 8: PODSUMOWANIE DZIAŁAŃ

- kampania informacyjna - co zostało wykonane
- konkurs na najlepszy zrealizowany pomysł prospołeczny
  - a. nagroda mieszkańców – głosowanie na facebooku organizacji pozarządowej nadzorującej akcję
  - b. nagroda lokalnej organizacji pozarządowej – przyznana przez komisję, w skład której wchodziły osoby reprezentujące lokalne organizacje pozarządowe np. Elbląskie Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Pozarządowych, Regionalne Centrum Wolontariatu itp.

3. Warunki/zasady realizacji

- realizacja działania – w zależności od wybranych działań i pozyskanych przez młodzież środków finansowych i rzeczowych
- kampania:
  - a. reklama w mediach społecznościowych
  - b. artykuł sponsorowany na lokalnym portalu internetowym
  - c. koszulki – w zależności od ilości dzieci i opiekunów zaangażowanych w inicjatywę „Dobro łączy pokolenia” - koszt koszulek i farby
  - d. plakaty – koszt wydruk
  - e. wynajem sali w lokalnej jednostce samorządu terytorialnego

4. Zasoby niezbędne do realizacji

MATERIALNE:

- teren/przestrzeń wykonania
  - a. przedszkole, szkoły, uczelnia wyższa
  - b. miasto Elbląg
  - c. lokalna jednostka samorządu terytorialnego
  - d. lokalna organizacja pozarządowa (wręczenie nagród)
- zasób rzeczowy:
  - a. maszyna do nadruku na koszulki
  - b. artykuły biurowe

- c. sprzęt komputerowy
- d. drukarka
- e. koszulki bez nadruków
- f. plakaty

KWALIFIKACJE PRACOWNIKÓW REALIZUJĄCYCH USŁUGĘ:

- przygotowanie pedagogiczne (osoby odpowiadające za grupę inicjatywną)
- zdolności organizacyjne
- podstawowa wiedza z zakresu działań lokalnych organizacji pozarządowych
- kompetencje z zakresu koordynowania projektów (koordynator modelu)

5. Procedury stosowane przy realizacji zadania/ usługi

- formularz zgłoszeniowy dla grupy inicjatywnej
- Regulamin realizacji projektu „Dobro łączy pokolenia”
- plan działań szkolnych/przedszkolnych/ studenckich oraz potrzebnych dokumentów z określonymi terminami realizacji poszczególnych etapów
- dostosowanie realizacji akcji do sytuacji epidemiologicznej w kraju w momencie realizacji
- regulamin konkursu na najlepszy plakat
- regulamin konkursu na najlepszy zrealizowany projekt prospołeczny

6. Zasady monitoringu i ewaluacji realizowanej usługi

- spotkania monitorujące przebieg realizacji poszczególnych zadań zgodnie z ustalonym planem działań

7. Regulacje nadzwyczajne

- modyfikacja działań oraz ilości zaangażowanej młodzieży w zależności od wprowadzanych obostrzeń w kraju

B. „ZAWODZIE MOJA DZIELNICA”

1. Cele i metody działania:

CELE GŁÓWNE:

- zwiększenie poziomu zaangażowania dzieci i ludzi młodych w działania społeczne
- zmniejszanie poczucia izolacji i podjęcie

działań sprzyjających integracji społecznej zarówno na poziomie rówieśników, jak i na poziomie międzypokoleniowym

- nabycie umiejętności z obszaru fotografowania i wywoływania zdjęć

CELE POŚREDNIE:

- rozwój kompetencji społecznych i interpersonalnych ludzi młodych
- poznanie historii dzielnicy Zawodzie
- poszerzenie wiedzy ludzi młodych w obszarze działań organizacji pozarządowych
- przeciwdziałanie szerzącej się izolacji osób starszych
- wzmacnianie samooceny wśród dzieci i osób młodych
- umacnianie wśród młodzieży poczucia przynależności do społeczności

METODY:

- animacja dzielnicowa: warsztaty połączone z robieniem zdjęć na obszarze dzielnicy
- warsztaty z wywoływania i obróbki zdjęć w ramach Domu Sąsiedzkiego
- dyskusje

ZMIANA: Integracja społeczna mieszkańców dzielnicy Zawodzie oraz podniesienie poziomu wiedzy mieszkańców w obszarze historii dzielnicy Zawodzie

2. Zakres

ZAKRES PRZESTRZENNY:

- miasto Elbląg
- Dom Sąsiedzki Zawodzie
- dzielnica Zawodzie

ZAKRES PODMIOTOWY: Mieszkańcy dzielnicy Zawodzie (miasto Elbląg)

ZAKRES RZECZOWY (na poszczególnych etapach):

ETAP 1: KAMPANIA INFORMACYJNA W PLACÓWKACH OŚWIATOWYCH DZIELNICY ZAWODZIE

ETAP 2: CYKL WRASZTATÓW W TERENIE POŁĄCZONY Z ROBIENIEM ZDJĘĆ W RAMACH DZIAŁAŃ DOMU SĄSIEDZKIEGO

- nadzorująca organizacja pozarządowa zapewnia szkoleniowca, który wchodzi w działania Domu Sąsiedzkiego w ramach

- warsztatów fotograficznych i razem z mieszkańcami wychodzi w teren uczyć robić zdjęcia (finalnie każdy uczestnik ma kilka zrobionych przez siebie zdjęć)
- specjalista dysponuje niezbędnym sprzętem fotograficznym.
- warsztaty realizowane pod hasłem „Kolory Zawodzia” organizowane są przez cały rok ilustrując jak zmienia się dzielnica w zależności od danej pory roku.
- spotkanie ze specjalistą – zaproszenie lokalnego przedsiębiorcy, który opowie dzieciom o pracy fotografa i tajnikach wiedzy fotograficznej

ETAP 3: WARSZTATY Z WYWOŁYWANIA ZDJĘĆ W RAMACH DZIAŁANIA DOMU SĄSIEDZKIEGO

ETAP 4: ZORGANIZOWANIE NA FACEBOOK DOMU SASIEDZKIEGO KONKURSU NA NAJLEPSZE ZDJĘCIE

ETAP 5: CHARYTATYWNA WYSTAWA ZAWODZIA

- na wystawę zapraszani są :
  - przedstawiciele organizacji pozarządowych
  - przedstawiciele placówek oświatowych z terenu dzielnicy
  - przedstawiciele władz miasta
  - przedstawiciele placówek medycznych
  - mieszkańcy Elbląga
  - autorzy zdjęć – dzieci i młodzież
  - nasi Darczyńcy
- koszt biletu wstępu: 2 zł
- dochód ze sprzedaży biletów przeznaczany jest na cel wybrany przez mieszkańców dzielnicy Zawodzie (w ramach spotkań Domu Sąsiedzkiego)
- na wystawie przedstawione zostaną powstałe fotografie oraz dawne fotografie dzielnicy (integracja międzypokoleniowa – zebranie zdjęć od Seniorów)

ETAP 6: PODSUMOWANIE DZIAŁAŃ

- kampania informacyjna na temat wystawy
- konkurs na najlepsze zdjęcie – zrealizowany w ramach FB - najlepsze zdjęcie zawieszono w sali Domu Sąsiedzkiego. Nagroda statuetka wręczona przez Prezesa ESWIP oraz przedstawiciela projektu Dom Sąsiedzki

3. Warunki/zasady realizacji

- trzy aparaty fotograficzne na klisze
- statyw do aparatu
- klisze fotograficzne
- potrzebne sprzęty do wywołania zdjęć
- koce/zasłony oraz karnisze do zawieszenia – celem zorganizowania ciemni warsztatowej

4. Zasoby niezbędne do realizacji

MATERIALNE:

- specjalista od fotografii
- specjalista od wywoływania zdjęć

KWALIFIKACJE PRACOWNIKÓW REALIZUJĄCYCH USŁUGĘ:

- wiedza z zakresu robienia zdjęć
- wiedza z zakresu wywoływania zdjęć
- wiedza z zakresu działalności współczesnego studia fotograficznego
- koordynowanie projektu

5. Procedury stosowane przy realizacji zadania/ usługi

- regulamin konkursu na najlepsze zdjęcie
- regulamin dotyczący wystawy

6. Zasady monitoringu i ewaluacji realizowanej usługi

- ilość wykonanych warsztatów
- ilość wykonanych zdjęć
- ilość spotkań z specjalistą – jedno
- wystawa
- raport z wykorzystania dochodu z wystawy na dany cel

7. Regulacje nadzwyczajne

- modyfikacja działań oraz ilości zaangażowanej młodzieży w zależności od wprowadzanych obostrzeń w kraju

C. „ZAWODZIE PEŁNE SZTUKI”

1. Cele i metody działania

CELE GŁÓWNE:

- zwiększenie poziomu zaangażowania dzieci i ludzi młodych w działania społeczne
- zmniejszanie poczucia izolacji i podjęcie działań sprzyjających integracji społecznej

zarówno na poziomie rówieśników, jak i na poziomie międzypokoleniowym

- nabycie umiejętności z obszaru malowania
- zwiększenie poziomu wiedzy odnośnie bieżących potrzeb społeczności lokalnych – przy okazji konkursu na najlepszą inicjatywę prospołeczną zrealizowaną z pozyskanego dochodu
- przeciwdziałanie lokalnym stereotypom
- poszerzanie zainteresowań wśród dzieci i młodzieży

CELE POŚREDNIE:

- rozwój kompetencji społecznych i interpersonalnych ludzi młodych
- integracja społeczności dzielnicy Zawodzie
- poszerzenie wiedzy ludzi młodych w obszarze działań organizacji pozarządowych
- przeciwdziałanie szerzącej się izolacji osób starszych
- wzmacnianie samooceny wśród dzieci i osób młodych
- umacnianie wśród młodzieży poczucia przynależności do społeczności
- zmiana wizerunku dzielnicy Zawodzie w społeczności lokalnej poprzez cykl artykułów sponsorowanych odnośnie prowadzonych działań kulturowych na terenie dzielnicy

METODY:

- festiwal malowania trwający tydzień: warsztaty połączone z malowaniem lub rysowaniem w terenie na dzielnicy Zawodzie i na Starym Mieście
- warsztaty w ramach Domu Sąsiedzkiego z różnych form malarskich/rysunku
  - a. malowanie na płótnie – dwa warsztaty
  - b. myślenie wizualne – forma rysunku pomagająca w szkole i na studiach
  - c. szkicowanie/malowanie węglem
- wystawa „Zawodzie i okolice pełne artystów”
- seminarium dotyczące wpływu rozwoju zainteresowań w wieku przedszkolnym i szkolnym na późniejszy rozwój zawodowy człowieka.

ZMIANA: Integracja społeczna mieszkańców dzielnicy Zawodzie, podniesienie poziomu wiedzy lokalnych mieszkańców odnośnie prowadzonych wydarzeń kulturalnych na obszarze dzielnicy Zawodzie oraz przełamywanie stereotypów odnośnie rozwoju zawodowego wśród dziewczynek

i chłopców.

2. Zakres

ZAKRES PRZESTRZENNY: miasto Elbląg (m.in. teren: przedszkola, szkoły podstawowej szkoły średniej, uczelni wyższej, lokalnej jednostki samorządu terytorialnego oraz nadzorującej organizacji pozarządowej)

ZAKRES PODMIOTOWY: Mieszkańcy dzielnicy Zawodzie

ZAKRES RZECZOWY:

ETAP 1: KAMPANIA INFORMACYJNA W PLACÓWKACH OŚWIATOWYCH

- spotkanie z przedstawicielami placówek oświaty
- zaproszenie dzieci na cykl warsztatów, zakończonych konkursem na najbardziej interesujące prace (nie koniecznie najbardziej poprawne)

ETAP 2: CYKL WARSZTATÓW W RAMACH DOMU SĄSIEDZKIEGO

- w ramach zapoznania się z różnymi technikami i ich wypróbowaniem zaproszenie

na warsztaty w ramach Domu Sąsiedzkiego

ETAP 3: CYKL TERENOWYCH I STACJONARNYCH WARSZTATÓW

- Stowarzyszenie nawiązuje współpracę z lokalnymi artystami lub artystami związanymi z Elblągiem – na przykład pięciu artystów na pięć dni warsztatowych
- jeden artysta wychodzi z jedną grupą osób w teren
- artysta tworzy swoje dzieło i jednocześnie podpowiada dzieciom/młodzieży jak mogą coś poprawić w swoich pracach
- warsztaty realizowane pod hasłem „Zawodzie dzielnica pełna sztuki” i organizowane są przez kilka tygodni raz na tydzień
- spotkanie ze specjalistą – dwa spotkania dla dwóch grup wiekowych: przedszkolnej i szkolnej. Spotkanie w szkole i przedszkolu w kooperacji z tymi placówkami. Zaproszenie lokalnego artysty, który opowie dzieciom w ich placówce oświatowej o pracy dawniej i dziś

ETAP 4: ZORGANIZOWANIE CHARYTATYWNEJ WYSTAWY

- wystawa zorganizowana na świeżym powietrzu na terenie Domu pod Cisem – w różnych miejscach Domu pod Cisem wedle mapki zwiedzania na terenie DpC i ogrodu społecznego na tle rzeki Elbląg i Starego Miasta oraz na tle ważnego dla społeczności lokalnej dawnego zakładu pracy „Zamech”
- wystawa płatna 2 zł
- czas trwania: piątek – niedziela
- dochód: transparentnie określony cel, znany od samego początku wszystkim tak by zachęcić do przyjsia
- zapraszamy:
  - a. autorów prac
  - b. przedstawicieli lokalnych ośrodków kulturowych
  - c. lokalnych artystów, przedstawicieli szkoły muzycznej i najbliższego liceum plastycznego
  - d. przedstawicieli władz miasta
  - e. przedstawicieli przedszkola i szkoły na terenie Zawodzia
  - f. przedstawicieli organizacji pozarządowych
  - g. przedstawicieli Galerii EL
  - h. przedstawicieli lokalnych przedsiębiorców
  - i. beneficjentów Centrum Integracji Społecznej
  - j. przedstawiciel mediów lokalnych

k. przedstawiciela takich placówek jak dom dziecka

l. przedstawicieli placówek medycznych

- działania sobotnie:
  - a. w godzinach popołudniowych: koncert lokalnej grupy muzycznej
- rozstrzygnięcie konkursu na najlepszy obraz
- nagroda: profesjonalne narzędzia do malowania

ETAP 5: PODSUMOWANIE DZIAŁAŃ

- kampania informacyjna na temat wystawy

3. Warunki/zasady realizacji

- materiały do rysowania/malowania – określone po konsultacjach z artystami
- sztalugi
- artykuły biurowe
-

Zasoby niezbędne do realizacji

MATERIALNE:

- warsztaty:
  - a. artyści
  - b. specjalista obszaru malowania wizualnego
  - c. materiały do malowania/rysowania

KWALIFIKACJE PRACOWNIKÓW REALIZUJĄCYCH ZADANIE/USŁUGĘ:

- wiedza z zakresu malarstwa
- wiedza z zakresu myślenia wizualnego
- wiedza z zakresu działalności współczesnego artysty
- koordynowanie projektu

5. Procedury stosowane przy realizacji zadania/usługi

-
- regulamin konkursu na najlepsze obrazy
- regulamin dotyczący wystawy

6. Zasady monitoringu i ewaluacji realizowanej usługi

- ilość wykonanych warsztatów przygotowujących: trzy
- ilość dni warsztatowych: pięć
- ilość wykonanych obrazów: tyle ilu uczestników
- ilość spotkań ze specjalistą w obszarze „Praca

współczesnego artysty”: jedno

- wystawa
- raport z wykorzystania dochodu z wystawy na dany cel

1. Regulacje nadzwyczajne

- modyfikacja działań oraz ilości zaangażowanej młodzieży w zależności od wprowadzanych obostrzeń w kraju

D. „ZRÓB TO SAM”

1. Cele i metody działania

CELE GŁÓWNE:

- zwiększenie poziomu zaangażowania dzieci i ludzi młodych w działania społeczne
- podniesienie poziomu wiedzy z zakresu sitodruku

CELE POŚREDNIE:

- rozwój kompetencji społecznych i interpersonalnych ludzi młodych
- zwiększenie poziomu wrażliwości ludzi młodych na potrzeby innych mieszkańców Elbląga, w tym ze szczególnym uwzględnieniem osób starszych
- propagowanie wśród ludzi młodych idei wolontariatu jako sposobu zarówno na pomaganie innym, jak i sposobu na własny rozwój zawodowy
- przeciwdziałanie skutkom pandemii – zmniejszanie poczucia izolacji i podjęcie działań sprzyjających integracji społecznej zarówno na poziomie rówieśników, jak i na poziomie międzypokoleniowym
- poszerzenie wiedzy ludzi młodych w obszarze działań organizacji pozarządowych
- przeciwdziałanie szerzącej się izolacji osób starszych
- wzmacnianie samooceny wśród dzieci i osób młodych
- umacnianie wśród młodzieży poczucia przynależności do społeczności poprzez wyprodukowanie koszulek do akcji „Dobro łączy pokolenia”
- aktywizacja mieszkańców dzielnicy Zawodzia

METODY: warsztaty

ZMIANA: wyprodukowanie koszulek do akcji

„Dobro łączy pokolenia”

2. Zakres

ZAKRES PRZESTRZENNY: miasto Elbląg, sala Domu pod Cisem

ZAKRES PODMIOTOWY: dzieci i osoby młode zamieszkujące dzielnicę Zawodzie w wieku od 3 do 27 roku życia

ZAKRES RZECZOWY:

ETAP 1: WYPOSAŻENIE DOMU POD CISEM

- zakup sprzętu do warsztatów

ETAP 2: WARSZTATY

- warsztaty w ramach Domu Sąsiedzkiego z sitodruku

ETAP 3: PRODUKCJA KOSZULEK

- zaproszenie uczestników inicjatywy „Dobro łączy pokolenia” na spotkanie Domu Sąsiedzkiego i wspólne międzypokoleniowe tworzenie koszulek przy użyciu sitodruku
- zaangażowanie mieszkańców Zawodzia w pomoc w produkcji koszulek do akcji „Dobro łączy pokolenia” zgodnie z harmonogramem tej akcji

ETAP 4: DOSTARCZENIE KOSZULEK

- organizacja wydawania koszulek osobom zaangażowanym w akcję „Dobro łączy pokolenia”

3. Warunki/zasady realizacji

- koszulki
- fartuchy i rękawiczki
- farby
- folia do zabezpieczenia podłogi
- ramka ściągacza
- skrobak
- taśma maskująca
- folia do szablonów

Zasoby niezbędne do realizacji

MATERIALNE:

- teren Domu Pod Cisem
- rzeczy:
  - a. koszulki pod nadruk
  - b. sprzęt do sitodruku
  - c. materiały potrzebny do sitodruku

KWALIFIKACJE PRACOWNIKÓW REALIZUJĄCYCH ZADANIE/USŁUGĘ:

- umiejętność obsługi sprzętu do sitodruku
- dobre zdolności organizacyjne
- umiejętności prowadzenia warsztatów dla dzieci i młodzieży oraz osób starszych

5. Procedury stosowane przy realizacji zadania/usługi

- elektroniczny formularz zgłoszenia ilości potrzebnych koszulek – zaczerpnięte z inicjatywy „Dobro łączy pokolenia”
- dostosowanie realizacji akcji do sytuacji epidemiologicznej w kraju w momencie realizacji

6. Zasady monitoringu i ewaluacji realizowanej usługi

- spotkania monitorujące przebieg realizacji poszczególnych zadań zgodnie z ustalonym planem działań:
  - a. warsztaty
  - b. produkcja koszulek
  - c. wydawanie koszulek

7. Regulacje nadzwyczajne

- modyfikacja działań oraz ilości zaangażowanej młodzieży w zależności od wprowadzanych obostrzeń w kraju

PODSUMOWANIE

Dziękujemy organizacji Valtenbergwichtel z Neukirch/Lausitz za merytoryczne wsparcie, podzielenie się doświadczeniem oraz metodami pracy z młodzieżą, które wymiennie wpłynęły na kształt proponowanego modelu.

Model sporządził zespół w składzie: Agata Płókarz,

Magdalena Kaczmarczyk, Paweł Giermak, Rafał Narnicki.

Model wraz z załącznikami dostępny jest na stronie: www.eswip.pl w zakładce publikacje.

Fot. archiwum ESWIP, pixabay.com

1905

2019

DOM POD CISEM

Elbląg, Stawidłowa 3

SKLEP

KAWIARNIA

HOSTEL

Zapraszamy
do miejsca
z duszą

 Stawidłowa 3, 82-300 Elbląg
 dompodcisem@eswip.pl
 +48 734 218 310
 dompodcisem